

๒๕

มหาสมุทสูตร ตรีที่ ๑ (ตอน พรหม และ เทวา โกลาหล)

พระอาทิตย์ ย่อมส่องแสงในเวลากลางวัน พระจันทร์
ย่อมส่องแสงในเวลากลางคืน กษัตริย์เมื่อทรงเครื่องรบแล้ว
ย่อมรุ่งเรือง พราหมณ์ผู้มีความเพ่งเพียร ย่อมรุ่งเรือง
ส่วนพระพุทธเจ้า ย่อมรุ่งเรืองด้วยเดชตลอดทั้งกลางวัน และ
กลางคืนทั้งหมด

มหาสมัยสูตร ครั้งที่ ๑ (ตอนพรหมและเทวาทโกลาหล)

๒๒๒

ตราบใดที่สรรพสัตว์ทั้งหลายยังไม่หมดสิ้นกิเลสอาสวะ ตราบนั้นต่างยังต้องสั่งสมบุญ เพราะบุญเป็นสิ่งที่สำคัญที่สุดของชีวิต ดังนั้นเราต้องสร้างบารมี และให้มีจิตใจเยี่ยงพระบรมโพธิสัตว์เจ้าทั้งหลาย ที่ทุกลมหายใจของท่าน เป็นไปเพื่อการสั่งสมบุญบารมีล้วนๆ มีใจมุ่งตรงต่อหนทางพระนิพพาน ฉะนั้นให้จิตใจของเราผูกพันกับการสร้างบารมี ผูกพันกับพระนิพพานทั้งวันทั้งคืนตลอดเวลา เมื่อทำได้อย่างนี้ จิตใจของเรา จะได้รับการกลั่นให้ใสสะอาดบริสุทธิ์ขึ้น จะได้เหมาะสมที่จะเป็นภาชนะรองรับอริยมรรคภายใน ที่จะบังเกิดขึ้นต่อไป

มีวาระแห่งพระบาลีใน ขุททกนิกาย ธรรมบท ความว่า

“ทิวา ตปติ อาทิจฺโจ	รตฺติมาภาติ จนฺติมา
สนฺนทฺโร ขตฺติโย ตปติ	ณายี ตปติ พฺราหฺมโณ
อถ สพฺพมโหโรตฺติ	พฺพุโร ตปติ เตชสา

พระอาทิตย์ ย่อมส่องแสงในเวลากลางวัน
พระจันทร์ย่อมส่องแสงในเวลากลางคืน กษัตริย์เมื่อทรง
เครื่องรบแล้วย่อมรุ่งเรือง พราหมณ์ผู้มีความเพ่งเพียร
ย่อมรุ่งเรือง ส่วนพระพุทธเจ้า ย่อมรุ่งเรืองด้วยเดชตลอด
ทั้งกลางวัน และกลางคืนทั้งหมด”

พระอาทิตย์ พระจันทร์ และดวงดาวทั้งหลายที่มีอยู่ใน

มหาสมัยสูตร ครั้งที่ ๑ (ตอนพรหมและเทวาทโกลาหล)

๒๒๓

สากลโลกนี้ ยังมีเวลาขึ้นเวลาดกไม่ได้ส่องแสงตลอดเวลา แต่แสงแห่งอานุภาพของพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั้น เป็นแสงสว่างและอานุภาพที่ไม่มีประมาณ เพราะพระพุทธรองค์เป็นผู้ที่เต็มเปี่ยมไปด้วยบุญญาบารมี เป็นที่พึ่งของมนุษย์ และเทวดาทั้งหลาย ไม่ว่าพระพุทธรองค์จะเสด็จไปยังสถานที่แห่งใด ผู้มีบุญที่ปรารถนาความหลุดพ้นก็จะดันดันไปเข้าเฝ้าพระองค์

ไม่เพียงแต่มนุษย์เท่านั้น แม้ผู้ที่มีกายทิพย์ต่างพากัน ขวนขวาย เพื่อจะเข้าไปฟังธรรมจากพระพุทธรองค์ เหมือนเรื่องราวที่เกิดขึ้นในสมัยหนึ่ง *ครั้งเมื่อพระผู้มีพระภาคเจ้าประทับอยู่ที่ป่าใหญ่ใกล้กรุงกบิลพัสดุ์ในแคว้นสักกะ พร้อมกับภิกษุสงฆ์หมู่ใหญ่ประมาณ ๕๐๐ รูป ซึ่งล้วนแต่เป็นพระอรหันต์ทั้งสิ้น ได้มีเทวดาจำนวนมากจากโลกธาตุทั้ง ๑๐ คำว่า ๑๐ โลกธาตุ ในที่นี้หมายถึงหมื่นจักรวาล เทวดาทั้งหมดนั้นมีใจมุ่งตรงมาประชุมกันเพื่อชื่นชมบารมีของพระผู้มีพระภาคเจ้า และพระภิกษุสงฆ์สาวก

เทวดาเหล่านั้น มีตั้งแต่เหล่าเทวดาที่อยู่รอบป่าใหญ่ ซึ่งได้พากันเคลื่อนเข้ามาและเชิญชวนกันว่า “มาเถิดผู้เจริญ

มหาสมัยสูตร ครั้งที่ ๑ (ตอนพรหมและเทวาทิโกลาหล)

๒๒๔

ชื่อว่าการเห็นพระพุทเจ้า การฟังธรรม และการเห็นหมู่สงฆ์ เป็นทัสสนานุตตริยะ นับว่าเป็นบุญลาภอันประเสริฐของพวกเรา มาเกิด มาสัมผัสการพระผู้มีพระภาคเจ้า และเหล่าพระขีณาสพ กันเกิด ทวยเทพทั้งหลายที่อยู่ในที่ต่างๆ กัน ตั้งแต่ภุมมเทวารุกขเทวา อากาสเทวา จนถึงเทวดาในสวรรค์ทั้ง ๖ ชั้น ต่างเกิดโกลาหล ไม่ว่าจะเป็นเทวดาที่อยู่ในจักรวาลทั้งสิ้น ซึ่งอยู่ในสกลชมพูทวีป ปุพพิเทหทวีป อมรโคยานทวีป อุตตรกुरुทวีป ในทวีปน้อยทั้ง ๒,๐๐๐ ทวีป คือ พวกเทวดาที่อาศัยอยู่ในป่าหิมพานต์

เทวดาผู้ที่อาศัยอยู่ในที่ประมาณกิ่งคาจูด หนึ่งคาจูด กิ่งโยชน หนึ่งโยชน โดยลำดับต่อกันไป ไหลเรื่อยแม้กระทั่ง เทวดาในนคร ๑๘๙,๐๐๐ นคร เทวดาที่อยู่ตามซุ้มประตูทั้ง ๙,๙๐๐,๐๐๐ แห่ง เทวดาที่อยู่ตามแผ่นฟ้า ๙๖ แสงโกฏิ และที่อาศัยอยู่ที่ทะเล ๕๖ แห่ง ต่างมาประชุมกันทั้งหมด จักรวาลทั้งหมดตั้งแต่แผ่นดินจนถึงพรหมโลก เต็มแน่นไปด้วยพวก เทวดาที่เข้าประชุม เหมือนกล่อ่งเข็มที่เต็มแน่นไปด้วยเข็มจนหาที่ว่างไม่ได้ หรือหากมีใครยืนอยู่ที่พรหมโลก และโยนก้อนหิน เท้าเรือนยอดเจ็ดชั้นลงมาข้างล่าง ต้องใช้เวลานานถึง ๔ เดือน จึงจะถึงแผ่นดิน ห่องจักรวาลใหญ่ขนาดนั้น มีเทวดาอยู่กันเต็มจนหาที่ว่างไม่ได้เลย

มหาสมัยสูตร ครั้งที่ ๑ (ตอนพรหมและเทวาทโกลาหล)

๒๒๕

หากเหล่าเทวดา และเหล่าพรหมที่มีบุญหนักศักดิ์ใหญ่มาถึง จะได้ที่นั่งทุกๆ องค์ เพราะอาณาภาพแห่งบุญที่ตนได้สร้างไว้ คนมีบุญมากก็เป็นอย่างนี้แหละ ไปอยู่ในหมู่เทพก็มีสิทธิพิเศษเหมือนที่ประทับนั่งของพระเจ้าจักรพรรดิ ย่อมมีเตรียมไว้เฉพาะ แม้พื้นที่ขนาดเท่ากับปลายขนทรายในที่ใกล้ๆ กับพระผู้มีพระภาคเจ้าก็ยังมีเทวดาอยู่มากมาย เทวดาทั้งหลายพากันมาประชุมก่อนหน้าที่พรหมทั้งสี่จะมาถึง

เนื่องจากก่อนหน้านั้นมหาพรหมทั้งสี่ พากันเข้าสมาบัติในพรหมโลก เมื่อออกตามกำหนดแล้ว ได้มองดูที่อยู่ของเหล่าเทวาททั้งหลาย เห็นแต่วิมานที่ว่างเปล่า จึงพากันสวดส้องใคร่ครวญดู เห็นว่ามาประชุมใหญ่ที่ชมพูทวีป จึงคิดว่า พระผู้มีพระภาคเจ้าพร้อมด้วยภิกษุสงฆ์หมู่ใหญ่ ซึ่งล้วนแต่เป็นพระอรหันต์ทั้งสิ้นกำลังประชุมกัน แม้พวกเทวดามากันมากมายจาก ๑๐ โลกธาตุ อย่างกระนั้นเลย แม้พวกเราก็คควรที่จะไปเข้าเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้าให้ถึงที่ประทับ และควรจะกล่าวอะไรสักเล็กน้อยในสำนักของพระพุทธองค์ คิดอย่างนั้นแล้ว จึงมาปรากฏกายอยู่เบื้องหน้าเฉพาะพระพักตร์ของพระผู้มีพระภาคเจ้าในเวลาเพียงแค่ลัดนิ้วมือเดียว ครั้นไปถึงก็ถวายอภิวาท และก็นิยอยู่ ณ ที่ควรส่วนข้างหนึ่ง

พรหมองค์หนึ่งลงที่ขอบปากจักรวาลด้านตะวันออก

มหาสมยสูตร ครึ่งที่๑ (ตอนพรหมและเทวาโกลาหล)

๒๒๖

องค์หนึ่งลงที่ขอบปากจักรวาลด้านใต้ องค์หนึ่งลงที่ขอบปากจักรวาลด้านตะวันตก องค์หนึ่งลงที่ขอบปากจักรวาลด้านเหนือ พรหมที่ลงที่ขอบปากจักรวาลด้านตะวันออก ก็เข้ากลืนเขียว พลาญปล่อยรัศมีสีเขียว ให้เทวดาในหมื่นจักรวาลรู้ว่าตนมา พรหมที่ลงที่ขอบปากจักรวาลด้านใต้ ก็เข้ากลืนสีเหลือง ปล่อยรัศมีสีเหลืองทองเรืองรองอาบทั่วบริเวณ เหมือนกำลัง ห่มผ้าเหลืองทอง ประกาศให้เทวดาในหมื่นจักรวาลรับรู้ พรหมที่ลงทางขอบปากจักรวาลด้านตะวันตก เข้ากลืนสีแดง เปล่งรัศมีสีแดงเหมือนห่มผ้าขนสัตว์ชั้นดีสีแดง พรหมที่ลงทางขอบปากจักรวาลด้านเหนือ เข้ากลืนขาวเปล่งรัศมีสีขาวสว่างไสว เหมือนนุ่งผ้าดอกมะลิ ประกาศให้เทวดาในหมื่นจักรวาลได้รับรู้

การมาของท้าวมหาพรหมทั้งสี่นี้ ไม่ได้มาเปล่า ต่างพากันแต่งคาถาตั้งแต่ยังอยู่ในพรหมโลก และต่างกล่าวถ้อยคำสรรเสริญพระบรมศาสดาและหมู่สงฆ์ โดย **พรหมองค์หนึ่ง** กล่าวขึ้นก่อนว่า

“ข้าแต่พระผู้มีพระภาคเจ้าผู้ประเสริฐที่สุดในโลก การประชุมใหญ่ได้มีในป่าใหญ่ หมู่เทพต่างมาประชุมกันแล้ว ข้าพระองค์ทั้งหลายก็มาแล้วสู่ที่ประชุมแห่งนี้ เพื่อเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้า และหมู่สงฆ์ ผู้ซึ่งไม่มีใครจะเอาชนะได้เลย”

มหาสมัยสูตร ครั้งที่ ๑ (ตอนพรหมและเทวาโกลาหล)

๒๒๓

พรหมองค์ที่สอง กล่าวขึ้นบ้างว่า “เหล่าพระชินาสพใน
ที่ประชุมนี้ เป็นผู้มั่นคง ได้ทำจิตของตนให้ตรงแล้ว เป็นบัณฑิต
ย่อมรักษาอินทรีย์ทั้งหลาย เหมือนสารถีจับเชือกให้เป็นไปตาม
ที่ต้องการ”

พรหมองค์ที่สาม ได้กล่าวว่า “หมู่สงฆ์ทั้งหมด ล้วนเป็น
ผู้ตัดกิเลสจุจอนตะปู ตัดกิเลสจุจอนลิ่มสลักได้แล้ว ถอน
กิเลสจุจอนเสาเขื่อนได้แล้ว เป็นผู้ไร้ตัณหาหมดจดไม่มีมลทินเที่ยวไป
ท่านเป็นบรรพชิตหนุ่มผู้ประเสริฐ มีธรรมจักขุที่ฝึกฝนดีแล้ว”

จากนั้น**พรหมองค์สุดท้าย** กล่าวสรรเสริญพระผู้มีพระ
ภาคเจ้าว่า “ชนทั้งหลายเหล่าใดเหล่าหนึ่ง ได้ถึงพระพุทธรเจ้าว่า
เป็นสรณะ ชนเหล่านั้นจักไม่ไปสู่อบาย ครั้นละร่างของกาย-
มนุษย์ไปแล้ว จักทำให้ร่างแห่งทวยเทพบริบูรณ์”

พระผู้มีพระภาคเจ้าทรงสดับคำชื่นชมของท้าวมหาพรหม
ชั้นสุทธาวาสนั้นแล้ว ได้ตรัสกับภิกษุทั้งหลายว่า “ดูก่อนภิกษุ
ทั้งหลาย หมู่เทวดาทั้ง ๑๐ โลกธาตุ มาประชุมกัน เพื่อชื่นชม
ตถาคต และหมู่สงฆ์ ในอดีตกาลก็เคยมีเหล่าเทวามาประชุมกัน
เพื่อเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้าในอดีตมากเท่ากับเข้าเฝ้าเราในวันนี้
และในอนาคตกาลภายภาคเบื้องหน้า จะมีหมู่เทวดาที่มา
ประชุมกัน เพื่อเข้าเฝ้าพระผู้มีพระภาคเจ้าในอนาคต มีจำนวน

มหาสมัยสูตร ครั้งที่๑ (ตอนพรหมและเทวาโกลาหล)

๒๒๘

มากเท่ากับของเราในวันนี้เหมือนกัน”

เราจะเห็นว่า พระสัมมาสัมพุทธเจ้าของพวกเราทั้งหลาย ไม่เพียงแต่เป็นที่พึ่งของมนุษย์เท่านั้น แม้แต่พวกเทว มหาพรหม ก็ยังปรารถนาที่จะเข้าไปนั่งใกล้พระพุทธองค์เพื่อฟังธรรม การประชุมครั้งนั้น เป็นครั้งที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของเหล่าเทวดาและ มหาพรหม ยังมีเรื่องราวในตอนต่อไปอีก แต่ตอนนี้ให้ทุกท่าน นั่งธรรมะกันให้ดี ให้ใจหยุดนิ่งเข้าถึงธรรมกายกันทุกๆ คน

